

ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ

1609

«έτους ζραζ (=ζριζ, 7117-5508=1609)εν μηνί νοεμβρίω εις τας ε΄(=5) ημέρα Πέμ{π}τη εκειμήθην ο παπα- Βενιαμίν και εονεια του η μνήμοι εκ χώρας Ράψηάνεις ονώματη του Πετζοσκούφι».

ΠΗΓΗ: Σάρος 1936,422 · Δαλαμπύρας 1986,177.(ΘΗΜ,9(1986) 177).

Η ενθύμηση αυτή ήταν γραμμένη στο φύλλο 325V χάρτινου νομοκάνονα της Μανιάρειας Σχολής. Μας πληροφορεί ότι στις 5-11-1609 πέθανε ο παπα-Βενιαμίν ο ραψανιώτης, που λεγόταν Πετζοσκούφης.

1786

{1786 Ιανουαρίου Αη}.Εις ενθύμιον ότι εμιθώσαμι τον Γεωργάκη δάσκαλον διά ασλ(άνια) 50: πενήντα.Διά τον τρεχούμενον χρόνον εμισθοσάμιμοι τον λογιότατον διά χρόνον ασλάνια :40.

ΠΗΓΗ: Κ. Σπανός, Το κατάστιχο, 1982, 30.

1797

«αφού ετελεύτησεν ο εκλεκτός εν τοις μουσικοίς κυρ Αναστάσιος Ραψανιώτης ημέρα Κυριακή ο δεύτερος λεγ(όμενος) μακαρίτης (;) ο της μουσικής διδάσκαλος άριστος αψηζ΄(=1797) αθγούστου λα΄ (=31).

ΠΗΓΗ: Στέφανος Δαλαμπύρας, *Επιγραφές και ενθυμήσεις των Αμπελακίων, Θεσσαλικό Ημερολόγιο,9, (1986), 177-188).*

1831

« **1831** Μαρτίου 6, όταν άρχισαν οι μαστόροι την εκκλησίαν τον Άγιον Αθανάσιον,. εδώ γράφω διά ενθύμησιν ήταν μάστοροι, πρώτος μάστορας το όνομά του Βασίλης και ήταν μάστοροι με παιδιά 35 ως ήταν ο Βασίλης περασός ΜΙΧΟΣ, Ο Γιάγκος και Θανάσης από Καρυά και τον καιρόν ήταν άλλος Ντιλικιώτης ...ήταν συνδρομητής ο αγοραστός Σαρτζέλης ως Οικονόμος επίτροπος και ήταν κοτσαμπάσης ο γερομαργκάς Ταλείρης και άλλοι πολλοί επίτροποι».

ΠΗΓΗ: Στέφανος Δαλαμπύρας, «Το μοναστήρι « Άγιοι Θεόδωροι» της Ραψάνης» {αρχιτεκτονική-ζωγραφική}», *Θεσσαλικό Ημερολόγιο*,4 (1983) 65-79.

1791

1791: επλήρωσε το κοινόν χρέος¹ κατά τας 20 του μηνός Μαρτίου και ήλθον οι πατέρες με γράμματα των προεστών εις Ράψανην, και επήραν τον πανοσιολογιότατον Διδάσκαλον κυρ Ιωνάν² όπου εσχολαρχούσεν εκεί και εγώ εφημέρευα εις τον εκεί ναόν της Μεταμορφώσεως

.

1809

{Ο} παπα- Νικόλαος γρ(άφω) 1809 Ιουνίου 10 επίρεν ο Βιλί πασάς το {μ}πέη τζιφλίκη και έβαλη 1500 τζικούρια. Ράψανη . και Πιργιτό. Γίρεψη και απώ Καρίνζα 60 τζικούρια. Και πάησαν. 25 και έφιγαν κριφά μόνον τρις μερις δούληψαν.

ΠΗΓΗ: Χαράλαμος Δημ. Βόγιας, *Η Καρύτσα του Κισσάβου. Ιστορία, Λαογραφία, Τραγούδια*, Τρίπολη 2005,181.

1833

Ιουλίου 29 {1833} εις έξοδα οπού εγυρισάμι το κελίων του δασκάλου {γρόσια} 6.

ΠΗΓΗ: Κ. Σπανός, *Το κατάστιχο*, 1982, 155.

1846

Εν Σκαμνιά 1846. Φεβρουαρίου 20 Εδέθη και τούτο υπό του ευτελούς Βασιλείου Ματακίδου εκ Ράψιανης του Ο΄λυμπου, όταν ήμουν Αλληλοδιδάκτης εδ΄ψ εις Σκαμνιάν και το έδεσα διά χάριν, ομού με το ωρολόγιον και παρακλητικήν, ο ταπεινός Αλληλοδιδάκτης Βασίλ. Ματακίδης.

¹ . Δηλαδή απεβίωσε ο ηγούμενος της Μονής του Σπαρμού Γεράσιμος Τυρναβίτης.

² . Ο γνωστός ιερομόναχος, δάσκαλος και συγγραφές Ιωνάς Κοντός Σπαρμιώτης την περίοδο 1780-1790 δίδασκε στη Σχολή του Βελβεντού της Κοζάνης. Βλ. Ευαγγελίδης 1936, Α, 103.

Κώστας Σπανός, «Ενθυμήσεις και επιγραφές από τη Σκαμνιά του Ολύμπου», *Θεσσαλικό Ημερολόγιο*, 2002, 221-223

1847

1847: Φεβρουαρίου 7: μας ήρθεν έξαρχος μεπιστοί του πατριάρχου κε του αγίου Θεσσαλονίκης εδώσαμεν τον λογαριαζ(μ)όν του μονατηρίου {α}πο 5: χρόνοι πο εστάθικεν ηγούμενος παπα- Φιλάρετος μας πηρεν κε γρ. Μεριτά τζερεμέν ο ηδιός εξάρχος παπ. Ιωανίκιος Ραψιανιότης γρ. 6.500 εξι πεντακόσια.

ΠΗΓΗ: Θωμάς Μπούμπας, Ο κώδικας της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Σπαρμού Ολύμπου, 1602-1877, Ι.Μ. Αγ. Τριάδος Σπαρμού Ολύμπου 2008, 63.

1874

Και τότε πέφυκε {κτήμα του} Κ. Παυσανίου Γεωργίου Δημοδιδασκάλου της Σκαμνιάς υπό του γηραρού Ολύμπου. Εδέθη δε υπό του Δημητρίου Αγοραστίδου εκ Ραψάνης διδασκάλου όντος εν Αμπελακίσις, τω χιλιστώ οκτασιοκοστώ τετάρτω έτει, γράψας χάριν μνήμης ο ίδιος Demetrios.

ΠΗΓΗ: Ιουλία Κανδήλα, «Ραψανιώτες μαθητές και δάσκαλοι στη Μανιάρειο Σχολή των Αμπελακίων, *Ιστορικά της Ραψάνης, Πρακτικά Β΄ Ιστορικού Συνεδρίου Ραψάνης*, Ραψάνη 3-4 Ιουλίου 2010, Λάρισα 2013, 65.

1875

1875 ένας διδάσκαλος Ραψανιώτης (Αναγνώστης Δανιήλ ονομάζεται) ,όστις εχρημάτισεν εις αυτό το έτος διδάσκαλος Αλληλοδιδάκτης εις το χωρίον Καρύτσης και εις την Σκάλα ήτο ελληνικός διδάσκαλος εις αυτό το έτος το ίδιον ο Δημήτριος Νικολάου εκ Ραψάνης όστις ενυμφεύθη με την αδελφήν του κ. Ρίζου Χαλιαμπάλια.

ΠΗΓΗ: Χαράλαμος Δημ. Βόγιας, *Η Καρύτσα του Κισσάβου. Ιστορία, Λαογραφία, Τραγούδια*, Τρίπολη 2005, 186-187.

1875

Τω χιλιοστῷ οκτασιοκοστῷ εβδομηκοστῷ πέμπτῳ ἔτος μετὰ Χριστοῦ, εχρημάτισα διδάσκαλος ο υποφαινόμενος εἰς τὴν Ἀλληλοδιδασκτικὴν Σχολὴν τοῦ ἐνταύθα χωρίου Σκαμνιάς καὶ τὰς 13 τοῦ Νοεμβρίου Μηνός μετέβην εἰς τὸ Μονατήριον τοῦ Σπαρμού πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ καθηγουμένου κυρίου Θεοκλήτου, εἶχον μαζί μου καὶ τὸν Γρηγόριον υἱόν μου, οκταετῆς νέος καὶ εμείναμε ἐκεῖ ὡς ἓνα εσπέρας. Ἐτυχεν καὶ ἡ Ἀποκριά, ἐπειδὴ ἦτο καὶ Παρασκευὴ καὶ τὰς 14 τοῦ Ἁγίου Φιλίππου ἡύρον ἐκεῖ εἰς ἔλλειψιν τοῦ Ἡγουμένου τὸν π(απ)ά κ. Κύριλλον, ὅστις μας ἐφιλοξένησεν κάλιστα καὶ τὸ πρῶν τῆς Παρασκευῆς τοῦ Ἁγίου Φιλίππου ἐπέστρεψα εἰς τὴν Σκαμνιάν με μίαν ραγδαίαν βροχὴν, ὥστε μόνον ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἦτο ξηρά. Το γράφω διὰ ἐνθύμησιν τῶν μεταγενεστέρων. Ο Γράψας Ἀναγνώστης Δανιήλ ἐκ Ραψάνης.

ΠΗΓΗ: Κώστας Σπανός, , «Ἐνθυμήσεις καὶ ἐπιγραφές ἀπὸ τῆς Σκαμνιάς τοῦ Ὀλύμπου», *Θεσσαλικὸ Ἡμερολόγιον*, 2002,223.

1878

Σε ἐνθύμηση πάλι ἐκκλησιαστικοῦ βιβλίου τῆς γειτονικῆς Κρανιαῆς ἀναφέρονται τὰ ἐξῆς: «1878, Φεβρουαρίου 20, ἐν Κρανιαῆ. Ὅταν ἦρθαν οὗτοι κλέφτες καὶ ἔμασαν ἀσκέρι ραγιάδες καὶ ἐπήγαν νὰ πολεμήσουν εἰς τὸ Σουλιό με τοὺς ζομπαέδες (ἀτάκτους) καὶ τοὺς κονιάρους, διὰ νὰ πάρουν τὴ Λάρισα καὶ ἀνίκησαν οὗτοι ζοπέηδες (ἀτακτοὶ) καὶ ἐφυγαν ὁ κόσμος ὅλος καὶ ἐπήγαν οὗτοι ζοπέηδες καὶ ἐκάψαν τὴ Ραψάνη καὶ ἐπήραν σέα καὶ μπακούρια, ἐγὼ γράφομε μαζί με τὸν Τάσιο. Καὶ ὅποιος τὸ διαβάσει νὰ μας συγχωρεῖ. Καὶ υποφάινομαι».

ΠΗΓΗ: Κώστας Σπανός, «Ἐνθυμήσεις ἀπὸ τὴν Κρανιαῆ τοῦ Ὀλύμπου, 1728-1900», *Θεσσαλικὸ Ἡμερολόγιον*, 1 (1980, β' ἐκδοσὴ 1997) 73.

